

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Food Commerce & Technology
voltijd

Hogeschool Inholland

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Food Commerce & Technology
voltijd

Hogeschool Inholland

CROHO nr. 30022

Hobéon Certificering

Datum

24 april 2018

Auditpanel

Dhr. R.J.M. van der Hoorn MBA CMC

Mevr. Ing. M.P.M. Welbers MEd

Dhr. drs. M.A. Luft

Dhr. E.P.J. Pennings

Secretaris

Dhr. R. van Krieken BEd

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	11
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	29
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	33
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	35
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	39
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	41

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Inholland
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Food Commerce & Technology
registratienummer croho	30022
domein/sector croho	Landbouw en natuurlijke omgeving
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Voedingstechnologie Markt & Consument
locaties	Amsterdam Delft
variant	Voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	15 januari 2018 (locatiebezoek Amsterdam) 25 januari 2018 (locatiebezoek Delft)
Contactpersoon opleiding	Oomen, Claudia Claudia.Oomen@INHOLLAND.nl

2. SAMENVATTING

De opleiding Food Commerce & Technology leidt studenten op voor het brede veld van de voedings- en genotsmiddelen industrie. De productontwikkelingscyclus staat in de opleiding centraal; studenten krijgen een brede basis waarin ze deze cyclus bekijken vanuit de afstudeerrichtingen Markt & Consument of Voedingstechnologie. Praktijkopdrachten vormen het middelpunt van het onderwijsprogramma.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft een visie op het beroep geformuleerd, waar markt, consument en voedingsmiddelentechnologie samenkomen. Het nieuwe opleidingsprofiel is toekomstbestendig, robuust en het weerspiegelt het internationale hbo-bachelorniveau, aldus het panel.

Een eenduidige visie over de wijze waarop de opleiding zich naar buiten toe profileert ontbreekt nog. Een breed netwerk van partners uit het werkveld, de beroepenveldcommissie en alumni zijn nauw betrokken bij de validering van het nieuwe opleidingsprofiel en het wel en wee van de opleiding. De visie op onderzoek acht het panel toereikend voor het beroepsprofiel.

Internationalisering is nog een punt van aandacht; het panel stelt vast dat de opleiding daar ambities over uitspreekt en moedigt de opleiding aan deze op te nemen in de visie en deze op termijn te realiseren.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 1.

Onderwerp 2. Programma

Het panel concludeert dat de inhoud van het programma actueel is en dat nieuwe trends hun ingang hebben gevonden in het programma. Onderzoek wordt volgens het panel op een mooie manier vormgegeven. De verbinding tussen onderwijs-praktijk-onderzoek en de weerslag in het programma is in hoge mate toereikend. Er is een bijzonder hoge betrokkenheid van en wisselwerking met partners in het werkveld, waardoor studenten in het gehele curriculum in aanraking komen met de beroepspraktijk en werken aan authentieke praktijkopdrachten. Hiervan is de Food Innovation Community Amsterdam een sterk voorbeeld. Docenten zijn op de hoogte van de ontwikkelingen in de beroepspraktijk en gastsprekers en alumni zijn betrokken bij de actualisering van het programma. De hoge mate waarin studenten in aanraking komen met de beroepspraktijk en praktijkgericht onderzoek ziet het panel als een sprekend voorbeeld. Het panel is van mening dat bovenstaande argumenten bewijzen dat de opleiding basiskwaliteit ontstijgt en geeft daarom het oordeel 'goed' op standaard 2 (oriëntatie programma).

De inhoud van het programma is volgens het panel dekkend voor het behalen van de beoogde leerresultaten en er zijn transparante prestatie-indicatoren opgesteld. Er is een brede body of knowledge and skills die voldoende diepgang heeft. Volgens het panel is er zowel in de opbouw als in de inhoud een juiste balans tussen theorie en praktijk. De opbouw van het programma draagt volgens het panel bij aan de ontwikkeling van de student. Het panel concludeert dat internationalisering nog mager is uitgewerkt en dat de opleiding de ambitie heeft om dit te veranderen. Dit vindt het panel een noodzakelijke ontwikkeling, in lijn met de ontwikkelingen van het nieuwe curriculum. Het kennisdomein 'quality' mist nog uitwerking in de verschillende afstudeerrichtingen en het panel moedigt de opleiding aan om op zoek te gaan naar een juiste vorm hiervoor. Op basis van bovenstaande argumenten is het panel ervan overtuigd dat de inhoud van het programma de studenten de mogelijkheid biedt om de beoogde leerresultaten te realiseren. Het panel beoordeelt standaard 3 (inhoud programma) met een 'voldoende'.

In het nieuwe onderwijsprogramma zit volgens het panel een duidelijke opbouw en structuur. De curriculumcommissie speelt hierin een borgende rol. Volgens het panel leiden de didactische uitgangspunten tot een vormgeving van het programma die toereikend is. Het programma kent een mooie mix van werkvormen. De verschillende werkvormen en beroepsproducten sluiten goed aan bij de verschillende afstudeerrichtingen, zo concludeert het panel. Het panel is ervan overtuigd dat de opleiding een geschikte procedure hanteert voor studenten om het oude curriculum naar het nieuwe om te zetten. De opleiding voorziet in een adequate procedure voor studenten met een functiebeperking en voor topsporters. Het panel beoordeelt standaard 4 (vormgeving programma) op basis van bovenstaande afweging met een 'voldoende'.

Het panel concludeert dat de opleiding de wettelijke instroomeisen hanteert voor de instromende studenten. De studiekeuzecheck acht het panel toereikend. De opleiding is bezig met het terugdringen van deficiënties op het gebied van scheikunde, wiskunde en de Nederlandse taal. Het panel ziet dat er nog aandacht nodig is in de profilering naar de aspirant-studenten en dat de opleiding hier al stappen in onderneemt. Doorstroom naar vervolgoopleidingen bij de Wageningen Universiteit is mogelijk. Op basis van deze argumenten komt het panel tot een 'voldoende' voor standaard 5 (aansluiting programma).

Onderwerp 3. Personeel

Volgens het panel zijn de leden van het docententeam goed op elkaar ingespeeld en weten zij op beide opleidingslocaties het onderwijsprogramma te realiseren. De organisatorische vormgeving door middel van expertteams ziet het panel als een duidelijke meerwaarde. De docenten zijn goed opgeleid en hebben zichtbare ervaring in het werkveld. De docenten zijn zorgzaam voor elkaar en betrokken bij de studenten. Er zijn voldoende professionaliseringsmogelijkheden aanwezig en deze sluiten aan bij de wens van de docenten. Het docententeam mag zich volgens het panel met meer trots naar buiten toe profileren. Op basis van deze argumenten concludeert het panel dat het team gekwalificeerd is voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma. Op basis van deze argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 6.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Het panel is van mening dat de huisvesting en voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma. De locaties Amsterdam en Delft van Hogeschool Inholland voldoen aan de behoeftes van de hedendaagse studenten. Het panel ziet dat de benodigde multimediafaciliteiten, digitale bibliotheek en specifieke software bijdragen aan de onderwijsleeromgeving. De praktijkruimtes zijn op orde en er is een mogelijkheid om naar externe locaties uit te wijken. Op basis van deze bevindingen komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 7.

Zowel in het oude als nieuwe curriculum is er volgens het panel sprake van een adequate studentenbegeleiding: de gerealiseerde begeleiding is afgestemd op studenten en studenten zijn over het algemeen tevreden. Volgens het panel draagt begeleiding duidelijk bij aan de studievoortgang. Het panel vindt de ontwikkeling van de leerlijn 'persoonlijk leiderschap' goed vormgegeven. Begeleiding in het werven van buitenlandstages verdient volgens het panel nog aandacht. De informatievoorziening naar studenten toe is volgens het panel op orde. Het panel komt op basis van bovenstaande argumenten tot de conclusie dat de studiebegeleiding en de informatievoorziening de studievoortgang bevorderen. Het panel beoordeelt standaard 8 met een 'voldoende'.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een werkend kwaliteitszorgsysteem. Op een stelselmatige wijze evalueert de opleiding het onderwijs. Alle relevante stakeholders worden volgens het panel betrokken en de opleiding koppelt aan hen terug. De opleidingscommissie vervult haar wettelijke taak en is betrokken bij de ontwikkelingen in de opleiding. Het panel vindt de kwaliteitscirkel een elegante manier om te werken aan de kleine kwaliteit van de opleiding. Voor beide locaties is er een kwaliteitscirkel en overlap wordt geborgd door de opleidingscommissie. Het panel ziet dat communicatie over de uitkomsten van evaluaties en verbeteracties nog aandacht verdient. Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 9.

Onderwerp 6. Toetsing

Het panel komt voor standaard 10 tot het oordeel 'voldoende'. De opleiding beschikt over een hygiënisch systeem van toetsen en beoordelen. Het panel concludeert dat het samenspel van de examencommissie en toetscommissie bijdraagt aan een valide, betrouwbaar en transparant toetsproces. Toetsen worden ingezet ten behoeve van het leerproces van de student en sluiten aan bij de didactische uitgangspunten. De ontwikkeling binnen het toetsen en beoordelen in het nieuwe curriculum krijgen de waardering van het panel; een goede monitoring van deze ontwikkeling ziet het panel als vanzelfsprekend. De examencommissie vervult haar wettelijke taken en heeft een duidelijke agenda voor de aankomende periode. Volgens het panel zijn de opleiding en de examencommissie met elkaar in gesprek over het afstudeerformat en de beoordelingsformulieren. Een aanbeveling van het panel is om het afstudeerformat en de beoordeling meer passend te maken voor de type opdrachten van studenten.

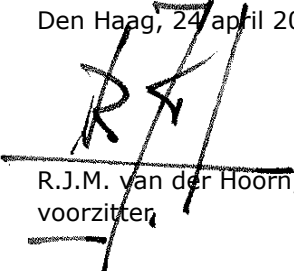
Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Op basis van de eigen bevindingen concludeert het panel dat de eindwerken over de algehele linie voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Volgens het panel zijn de afstudeerrichtingen duidelijk zichtbaar in de afstudeeronderzoeken. Studenten zijn volgens het panel vaardig in het opzetten van een gedegen onderzoek. De feedback van de beoordelaars ziet het panel als een verbeterpunt, met name in de kwaliteit en kwantiteit. Het panel acht de opbouw van de tussentijdse toetsen voor studenten, zowel in het oude curriculum als het nieuwe, toereikend om de beoogde leerresultaten te realiseren. Alumni functioneren naar tevredenheid in het werkveld. Het werkveld geeft aan tevreden te zijn over het eindniveau van de studenten. Het panel concludeert dat de opleiding aantoont dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren en komt hiermee tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 11.

Algemene conclusie:

Het panel trof bij de opleiding Food Commerce & Technology een goed uitgewerkt nieuw curriculum aan. De hoge mate van praktijkgerichtheid kenmerkt de opleiding. De opleiding heeft een unieke visie waar markt, consument en voedingsmiddelentechnologie samenkomen, maar hier ontbreekt het nog een eenduidige profilering naar buiten toe. Over beide opleidingslocaties heen staat een hecht docententeam dat op een persoonlijke wijze de studenten benadert. Het panel is positief gestemd over de kwaliteit die de opleiding weet te realiseren. Standaard 2 beoordeelt het panel met een 'goed'; de standaarden 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11 beoordeelt het panel met een 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemeen eindoordeel 'voldoende' voor de hbo-bacheloropleiding Food Commerce & Technology van Hogeschool Inholland.

Den Haag, 24 april 2018

R.J.M. van der Hoorn,
voorzitter

R. van Krieken,
secretaris

3. INLEIDING

De voorliggende beoordelingsrapportage is de resultante van een zogeheten 'Uitgebreide Opleidingsbeoordeling' van de voltijdse hbo-bacheloropleiding Food Commerce & Technology (FCT) van de Hogeschool Inholland, die op 25 januari 2018 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen op de locatie in Delft (zie bijlage IV voor een toelichting). Op 15 januari 2018 bracht een gedeelte van het panel een bezoek aan de opleidingslocatie Amsterdam. Op dat moment bezocht het panel de locatie gebonden voorzieningen en het winterevent van de Food Innovation Community Amsterdam (FICA) van de opleiding FCT.

Vanaf 1 januari 2015 worden opleidingen in het hoger onderwijs met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode gevisiteerd. De clusterwijze beoordeling - ook wel clustervisitatie genoemd - heeft als doel de scherpste en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. Bovengenoemde opleiding van Hogeschool Inholland valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep 'Hoger Agrarisch Onderwijs Voeding'. Deze opleidingen moeten allemaal in de periode voor 1 mei 2018 beoordeeld worden. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het vigerende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) gebruikt.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op de elf NVAO-kwaliteitsstandaarden, geclusterd in de onderwerpen: 'beoogde eindkwalificaties', 'programma', 'personeel', 'voorzieningen', 'kwaliteitszorg', 'toetsing' en 'gerealiseerde eindkwalificaties'.

Herontwerp curriculum 2016

De opleiding Food Commerce & Technology is bezig met een herontwerp van het curriculum. Het oude curriculum dateert uit 2009 en sinds 2015 wordt er gewerkt aan een nieuw curriculum met een scherper profiel (productontwikkelingscyclus centraal) en waarin meer interactie plaatsvindt tussen afstudeerrichtingen en met het werkveld. In het studiejaar 2016-2017 is het eerste studiejaar vernieuwd en in jaar 2017-2018 is dat het eerste en tweede studiejaar. In het studiejaar 2018-2019 starten de eerste studenten met de vernieuwde afstudeerfase (jaar 3 en 4). Het panel beoordeelt zowel de gerealiseerde kwaliteit als de plannen die onderdeel zijn van het nieuwe curriculum.

Positie opleiding binnen de onderwijsinstelling

De opleiding FCT maakt deel uit van het domein Agri, Food & Life Sciences van Hogeschool Inholland, een van de zes domeinen van de hogeschool. Het domein AFL biedt naast FCT de opleidingen Tuinbouw & Agribusiness (TA), Landscape and Environment Management (LEM), Dier- en Veehouderij (DV), Biotechnologie, Chemie en Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek aan. De opleiding FCT is gehuisvest in Amsterdam en Delft, de andere opleidingen worden of in Amsterdam of in Delft aangeboden.

Ontwikkelingen na de vorige accreditatie

De vorige accreditatie vond plaats in 2011 en sinds 1 januari 2013 is de opleiding geaccrediteerd door de NVAO. De opleiding FCT heeft zich door de tijd heen verder ontwikkeld. In 2016 vond er een interne audit plaats, welke deel is van de Inholland kwaliteitszorgcyclus. Op basis van de aanbevelingen van zowel de vorige accreditatie als de interne audit heeft de opleiding ontwikkelingen in gang gezet. Onderstaand overzicht komt uit de Zelfevaluatierapportage van de opleiding FCT en geeft een beeld van de ontwikkelingen sinds de accreditatie uit 2011.

Aanbevelingen	Stand van zaken
Positionering	
<ul style="list-style-type: none"> - Geef meer bekendheid aan de opleiding om de rol als expertisecentrum te kunnen waarmaken. 	<p>We zijn goed op weg om ons te ontwikkelen naar een volwaardig Kenniscentrum, dankzij de samenwerkingsverbanden binnen de foodsector. We dragen onze identiteit uit via het curriculum (herontwerp) en via het doen van toegepast onderzoek in samenwerking met het werkveld. We werken onze onderzoeksagenda verder uit. Daarnaast zijn we gestart met een marktverkenning en eerste pilots met betrekking tot contractonderwijs voor de beroepspraktijk (sensoriek, microbiologie).</p>
Programma	
<ul style="list-style-type: none"> - Formuleer een visie op internationalisering. 	<p>We werken stapsgewijs aan een FCT-invulling van internationalisering. Studenten worden gedurende de vier jaar bewust gemaakt van de mondiale omgeving van de foodsector en de gevolgen voor de beroepspraktijk. De buitenlandexcursie in het derde jaar (VT) is daar een onderdeel van. We bouwen de contacten verder uit bij de in de regio gevestigde internationale foodbedrijven en verkennen de mogelijkheid om bij een internationaal project/netwerk aan te haken binnen een van de onderzoeksthema's.</p>
Studiesucces	
<ul style="list-style-type: none"> - Zorg voor voldoende instroom om een kritische massa te behouden. - Het rendement van de opleiding moet goed gemonitord te worden. Essentieel hierbij is om tijdig in te grijpen bij dreigende rendementsverslechtering. Blijf het uitvalpercentage, met name in Amsterdam, kritisch volgen om vast te stellen of de ingezette maatregelen tot verbetering leiden. 	<p>In totaal zijn de studentenaantallen (Delft en Amsterdam) toegenomen, maar per locatie is een wisselend beeld te zien. We ondernemen veel instroomactiviteiten. In 2016-2017 is een wiskundetest toegevoegd als assessment bij de Studiekeuzecheck (SKC), om hiermee instromende studenten vroegtijdig te wijzen op mogelijke risico's. Ter verdere verbetering van het rendement analyseren we de oorzaken en mogelijke aanpak van de uitvalpercentages.</p>
Kwaliteitszorg	
<ul style="list-style-type: none"> - Zorg voor een goede borging van veranderprocessen ten aanzien van het curriculum, zodat er steeds een kwalitatief goed programma is en het eindniveau gerealiseerd kan worden. - Zorg dat de (impliciete) kwaliteitscultuur beschreven is (verbinding onderwijscyclus en kwaliteitscyclus) en maak duidelijk hoe de terugkoppeling is aan de betrokkenen. - Maak meer gebruik van de vrijheid die opleidingen hebben om de OER in te vullen. Zorg uiteraard wel voor een duidelijke onderbouwing bij afwijkingen. 	<p>In het herontwerp is voor iedere onderwijseenheid een studentenhandleiding ontwikkeld. Veel tijd en aandacht is besteed aan de ontwikkeling van het herontwerp en het evalueren van de onderwijseenheden. De EC, TC en OC zijn op het niveau van het AF-cluster ingericht. Vanuit de OC in Delft wordt naast algemene opleidingsspecifieke punten ook aandacht besteed aan de aandachtspunten van de locatie Amsterdam. Een student uit Delft is aangewezen om de contacten met de Amsterdamse studenten te onderhouden.</p>

Aanbevelingen	Stand van zaken
Toetsing en afstuderen	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Stel een heldere visie op toetsing op, die recht doet aan de situatie van nu.</i> - <i>Overweeg ten aanzien van de toetsing ook grotere toetsen qua ec's op te nemen met tussendoor formatieve toetsing.</i> - <i>De beoordelingscriteria van het eindwerkstuk bieden nog niet voldoende houvast, waardoor de beoordeling soms te subjectief is. Er moet blijvend aandacht voor spelling zijn.</i> 	<p><i>Domeinbreed is een hernieuwde visie op toetsing In ontwikkeling die beter past bij de KWP-methodiek. Inmiddels hebben we binnen FCT een groot aantal verbeteringen gerealiseerd, zoals:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>grotere onderwijseenheden met daaraan gekoppeld efficiëntere toetsen;</i> - <i>herziene toetsmatrijzen om de toetscriteria transparanter te maken;</i> - <i>structurele aandacht voor de uniforme beoordeling van afstudeerwerken; twee docenten (procesbegeleider en productbeoordelaar) beoordelen de afstudeerproducten;</i> - <i>tijdens docentenbijeenkomsten worden onderzoeksverantwoordingen en afstudeerwerken met elkaar vergeleken om consistentie in beoordeling en het hanteren van een gestructureerd beoordelingsformulier te stimuleren.</i>

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

De opleiding Food Commerce & Technology is bezig met een herontwerp van het curriculum. Het oude curriculum dateert uit 2009 en sinds 2015 wordt er gewerkt aan een nieuw curriculum met een scherper profiel (productontwikkelingscyclus centraal) en waarin meer interactie plaatsvindt tussen afstudeerrichtingen en het werkveld. In het studiejaar 2016-2017 is het eerste jaar vernieuwd en in jaar 2017-2018 zijn dat het eerste en het tweede studiejaar. In het studiejaar 2018-2019 starten de eerste studenten aan het nieuwe derde jaar en met de vernieuwde afstudeerfase. Het panel beoordeelt zowel de gerealiseerde kwaliteit als de plannen die onderdeel zijn van het nieuwe curriculum.

Leerresultaten

De opleiding FCT heeft in 2016 een eigen opleidingsprofiel opgesteld, dat zich richt op de voedings- en genotsmiddelen industrie, van productontwikkeling tot consument. Dit profiel is gebaseerd op het landelijke opleidingsprofiel 'Voedingsmiddelentechnologie' en de ontwikkelingen in het werkveld. Dit heeft geleid tot een breed opleidingsprofiel dat ruimte biedt voor de afstudeerrichting Markt & Consument (MC) en Voedingstechnologie (VT). In totaal zijn er acht verschillende kerncompetenties die studenten op drie verschillende niveaus doorlopen. Studenten van verschillende afstudeerrichtingen doorlopen twee generieke kerncompetenties én hun eigen kerncompetenties op niveau 3; de overige kerncompetenties op niveau 2 (zie tabel 1). De opleiding spiegelt de kerncompetenties aan de Dublin Descriptoren en heeft een unieke body of knowledge and skills (BOKS) samengesteld.

Tabel 1. Beoogde leerresultaten, afstudeerrichting en niveau.

Kerncompetenties	Markt & Consument	Voedingsmiddelentechnologie
Procesttechnologie	Niveau 2	Niveau 3
Kwaliteitsbeheer	Niveau 2	Niveau 3
Productsamenstelling	Niveau 2	Niveau 3
Communicatie	Niveau 3	Niveau 2
Ondernemen	Niveau 3	Niveau 2
Marketing	Niveau 3	Niveau 2
Kerncompetenties	Gemeenschappelijk	
Onderzoeken	Niveau 3	Niveau 3
Persoonlijk leiderschap	Niveau 3	Niveau 3

Profilering

Het panel constateert dat de opleiding een duidelijke positie inneemt in Nederland. De twee afstudeerrichtingen zijn duidelijk zichtbaar in de profilering, maar de opleiding draagt dit nog in beperkte mate naar buiten toe. De richting MC leidt beginnende professionals op die op functies terecht komen als productmanager, brandmanager, verkoper of communicatiemedewerker. Voor de richting VT zijn dit functies als kwaliteitsmedewerker, procestechnoloog of productontwikkelaar. Studenten krijgen hiernaast voldoende bagage mee om aan de slag te gaan als sensorisch onderzoeker of marktonderzoeker. De opleiding zet het ontwikkelingsproces van voedingsmiddelen centraal in het nieuwe curriculum. Zowel MC als VT doorlopen hetzelfde ontwikkelingsproces alleen vanuit een andere invalshoek. Op deze manier stuurt de opleiding er bewust op dat studenten uit de afstudeerrichtingen blijven samenwerken en elkaar kunnen verstaan. Het panel vindt dit een goede ontwikkeling en merkt dat dit inspeelt op de behoefte uit het werkveld; alumni bevestigen dit.

Onderzoek en internationalisering

Studenten leren praktijkgericht onderzoek doen door te werken aan de kerncompetentie 'onderzoek'. De opleiding beoogt om alle studenten de basis mee te geven van sensorisch onderzoek en van handelingsvaardigheden in het laboratorium. Het panel ziet dit als een belangrijke meerwaarde voor de opleiding. Hiernaast specialiseren studenten zich verder in marktonderzoek (MC) en in productonderzoek (VT); waarbij een onderzoekende houding als gemeenschappelijke basis fungeert. Internationalisering komt niet expliciet terug in de kerncompetenties. Uit het gesprek met de opleiding blijkt dat internationalisering vooral is gericht om studenten bewust te laten worden van het internationale werkveld waarin ze later actief zullen zijn. Daarbij spreekt de opleiding de ambitie uit om in de toekomst de focus meer te leggen op interculturele vaardigheden en taal. Het panel sluit zich hierbij aan en beveelt de opleiding aan om de visie op internationalisering in deze lijn verder uit te werken.

Validering

Bij het opstellen van het nieuwe opleidingsprofiel en de vernieuwde BOKS zijn zowel het werkveld als alumni nauw betrokken geweest. De opleiding beschikt over een breed netwerk aan partners in het werkveld. Een aantal partners heeft zitting in de beroepenveldcommissie (BVC). Uit de gesprekken met de BVC maakt het panel op dat de commissie nauw betrokken is bij het wel en wee van de opleiding. Het nieuwe curriculum ziet de BVC als een goede en noodzakelijke ontwikkeling.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

De opleiding heeft een visie geformuleerd op het beroep, waar markt, consument en voedseltechnologie samenkomen. Volgens het panel ontbreekt nog een visie op een eenduidige profilering naar buiten toe. Het nieuwe opleidingsprofiel is robuust en weerspiegelt het internationale hbo-bachelorniveau aldus het panel. Een breed netwerk van partners uit het werkveld, de beroepenveldcommissie en alumni zijn nauw betrokken bij de validering van het nieuwe opleidingsprofiel en het wel en wee van de opleiding. De visie op onderzoek acht het panel als toereikend voor het beroepsprofiel. Internationalisering is nog een punt van aandacht; het panel stelt vast dat de opleiding daar ambities over uitspreekt en moedigt de opleiding aan deze op te nemen in de visie en op termijn te realiseren.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 1. Naast het toekomstbestendige nieuwe opleidingsprofiel is volgens het panel internationalisering nog een aandachtspunt.

4.2. Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

De opleiding hanteert de kenniswerkplaatsmethodiek (KWP-methodiek) om het studenten mogelijk te maken om onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren. De KWP-methodiek gaat uit van de nauwe samenwerking tussen de opleiding, externe opdrachtgevers en aanpalende lectoraten om relevante en actuele vraagstukken in het onderwijs te brengen. Studenten werken zo veel mogelijk aan de hand van deze authentieke opdrachten uit de beroepspraktijk. Deze KWP-methodiek ziet het panel als een zeer toereikende methode om zowel onderzoeks- als beroepsvaardigheden te realiseren. Docenten worden actief ingezet bij het onderhouden van contacten uit het werkveld en zijn ook betrokken bij de onderzoekopdrachten uit de KWP-methodiek.

In aanvulling op de KWP-methodiek worden er door de gehele studie heen praktijkgeoriënteerde activiteiten georganiseerd. In het eerste jaar zijn dit activiteiten als gastcolleges, excursies en contactmomenten met alumni. In het tweede jaar werken studenten aan bedrijfsopdrachten. Studenten lopen in het derde jaar stage bij een bedrijf. In het vierde jaar (oude curriculum) is er het zogenoemde Green Juniors project. In dit project werken studenten in multidisciplinaire teams aan een project voor een externe opdrachtgever. De afstudeeropdracht vindt ook plaats bij een externe opdrachtgever. De opleiding participeert in de Food Innovation Community Amsterdam (FICA). Het FICA is een platform waar het mbo, hbo en beroepspraktijk samenkomen en kennis wordt uitgewisseld. Het panel ziet dat het FICA leidt tot de mogelijkheid voor het uitvoeren van praktijkopdrachten en tot kennisdeling achteraf.

In het nieuwe curriculum is er een doorlopende leerlijn onderzoek. In het eerste jaar leren studenten de algemene methodologie en alle afzonderlijke aspecten van onderzoek. Studenten schrijven in het tweede jaar een volledige onderzoeksverantwoording als voorbereiding op de bedrijfsopdracht. In het derde jaar loopt de student stage en onderzoekt zelfstandig een praktijkprobleem bij een echte opdrachtgever. Het panel ziet dit als een belangrijke meerwaarde; studenten leren al vroeg werken voor een echte opdrachtgever. Het vierde jaar bestaat uit een kwalitatief of kwantitatief onderzoek bij een externe opdrachtgever of lectoraat. Door alle jaren heen is er aandacht voor handelingsvaardigheden zoals opzetten van practica en laboratoriumvaardigheden.

Volgens het panel biedt het nieuwe curriculum een goede mogelijkheid om actuele ontwikkelingen in het werkveld in het onderwijs te brengen. De gebruikte literatuur is up-to-date en nieuwe trends zoals story-telling en big-data zijn al onderdeel van het programma.

Weging en Oordeel

Oordeel: goed

Het panel concludeert dat de inhoud van het programma actueel is en dat nieuwe trends hun ingang hebben gevonden in het programma. Onderzoek wordt volgens het panel op een mooie en toereikende manier vormgegeven. De verbinding tussen onderwijs-praktijk-onderzoek en de weerslag in het programma is in hoge mate toereikend.

Er is een bijzonder hoge betrokkenheid van en wisselwerking met partners in het werkveld waardoor studenten in het gehele curriculum in aanraking komen met de beroepspraktijk en werken aan authentieke praktijkopdrachten. Hiervan is de Food Innovation Community Amsterdam een zeer sterk voorbeeld. Docenten zijn op de hoogte van de ontwikkelingen in de beroepspraktijk en gastsprekers en alumni zijn betrokken bij de vulling van het programma met actualiteiten.

De hoge mate waarin studenten in aanraking komen met de beroepspraktijk en praktijkgericht onderzoek ziet het panel als een sprekend voorbeeld. Het panel is van mening dat bovenstaande argumenten bewijzen dat de opleiding basiskwaliteit ontstijgt en geeft daarom het oordeel 'goed' op standaard 2.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen*Inhoud*

De kerncompetenties van het nieuwe opleidingsprofiel zijn volgens het panel op een adequate manier vertaald naar een inhoudelijk programma. Uit de BOKS en de competentiekaarten blijkt dat de inhoud dekkend is voor de kerncompetenties. Het panel ziet een brede BOKS die voldoende diepgang biedt. In de competentiekaarten zijn er passende prestatie-indicatoren opgesteld die ook voor studenten inzichtelijk worden gemaakt. Er is volgens het panel een juiste balans tussen theorie en praktijk aanwezig. Op het kennisdomein van 'quality' mist het panel nog een verdere uitwerking in de verschillende afstudeerrichtingen. Het panel geeft de opleiding mee om te onderzoeken op welke manier dit kennisdomein vorm krijgt binnen de verschillende afstudeerrichtingen.

Opbouw

Het programma is opgebouwd uit verschillende modules. De opleiding maakt het voor studenten inzichtelijk welke leerdoelen er aan bod komen in de modules. In het eerste jaar ligt de focus op het aanbrengen van een brede kennisbasis bij studenten. Vanaf het begin van het tweede jaar kiezen studenten voor een van de afstudeerrichtingen MC of VT. Er zijn nog een aantal overlappende modules tussen de afstudeerrichtingen zoals 'project sensorisch onderzoek', 'project bedrijfsopdracht' en 'onderzoeksmethodieken'. In het derde jaar lopen studenten stage en vindt er verdere verdieping plaats in de afstudeerrichting. Het voornemen is om in het nieuwe vierde jaar ruimte te creëren voor een of twee keuzevakken. Daarnaast participeren zij in 'Green Juniors' en werken aan hun afstudeeropdracht. Het panel vindt de opbouw van het programma toereikend en is positief over de wisselwerking tussen de afstudeerrichtingen.

Internationalisering

Internationalisering kent voornamelijk een inhoudelijke uitwerking in het programma. Er is aandacht voor onderwerpen zoals Europese wet- en regelgeving, duurzaamheid en de internationale markt. Studenten krijgen in het eerste twee jaar les in de Engels taal. Uit het gesprek met studenten blijkt dat zij dit erg waarderen, maar de internationale inhoud nog onderbelicht achten. Veelal wordt er internationale literatuur gebuikt. In het nieuwe curriculum is er in het derde jaar een nieuwe gemeenschappelijke module genaamd 'global food' die in het teken staat van internationalisering en ketens. VT studenten gaan in het derde jaar op buitenlandexcursie, waar MC studenten bij aan kunnen sluiten. Het panel constateert dat studenten op eigen initiatief een stage of afstudeeropdracht in het buitenland zoeken, maar dat de opleiding nog meer begeleiding kan geven in het zoeken naar opdrachten. De opleiding heeft de ambitie om meer relaties te leggen met buitenlandse partners en internationalisering meer in te bedden in het programma. Het panel ziet graag nog een nadere concretisering van de opleiding op dit aspect.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

De inhoud van het programma is volgens het panel dekkend voor het behalen van de beoogde leerresultaten en er zijn transparante prestatie-indicatoren opgesteld. Er is een brede body of knowledge and skills die voldoende diepgang heeft. Volgens het panel is er zowel in de opbouw als in de inhoud een juiste balans tussen theorie en praktijk. De opbouw van het programma draagt volgens het panel bij aan de ontwikkeling van de student.

Het panel concludeert dat internationalisering nog mager is uitgewerkt en dat de opleiding ambitie heeft om dit te veranderen. Dit vindt het panel een noodzakelijke ontwikkeling welke in lijn ligt met de ontwikkelingen van het nieuwe curriculum. Het kennisdomein 'quality' mist nog een nadere uitwerking in de verschillende afstudeerrichtingen en het panel moedigt de opleiding aan om op zoek te gaan naar een juiste vorm hiervoor.

Op basis van bovenstaande argumenten is het panel overtuigd dat de inhoud van het programma de studenten de mogelijkheid biedt om de beoogde leerresultaten te realiseren. Het panel beoordeelt standaard 3 met een 'voldoende'.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Bevindingen

Structuur en opbouw

Uit de bestudeerde documenten maakt het panel op dat er sprake is van een oplopende complexiteit in kennis en vaardigheden. Studenten worden gedurende het programma begeleid om in een toenemende mate zelfstandig te werken. De samenhang in het programma borgt de opleiding door het gebruiken van leerlijnen (de Bie). In de conceptuele leerlijn leren studenten de theoretische basis; in de vaardighedenlijn leren studenten soft skills zoals communicatie en hard skills zoals SPSS; in de integrale lijn vallen de (onderzoeks)opdrachten en projecten; de ervarings-reflectielijn krijgt invulling door excursies en gastsprekers; studenten werken in de SLB-lijn aan hun eigen ontwikkeling. In het nieuwe curriculum wordt de SLB-lijn vervangen door de Persoonlijk Leiderschap (PL)-lijn, welke een meer integrale benadering kent. Het panel ziet dat de curriculumcommissie een belangrijke functie heeft om de samenhang in het programma te borgen.

Didactische uitgangspunten

De opleiding formuleert drie didactische kernwaarden: (1) de student is zelf verantwoordelijk voor het leerproces, (2) onderwijs en onderzoek zijn gericht op de beroepspraktijk en (3) studenten krijgen ruimte voor het volgen van hun eigen ambitie. Dit vertaalt zich in een programma waarin begeleiding van studenten een centrale rol speelt. De nieuwe PL-lijn ziet het panel daarom als een mooie aanpassing welke in lijn ligt met de didactische kernwaarden. De didactische kernwaarden leiden tot een toereikende didactiek voor het uitvoeren van het programma. De mix van verschillende werkvormen dragen bij aan de combinatie onderwijs-onderzoek-beroepspraktijk. Studenten maken relevante beroepsproducten die passen bij hun afstudeerrichting (zie tabel 2) en bij de verschillende stappen van de productontwikkelingscyclus. De opleiding besteedt in het nieuwe curriculum meer aandacht aan nieuwe digitale onderwijsvormen.

Tabel 2. Voorbeelden van beroepsproducten

Afstudeerrichting	Beroepsproducten
Markt & consument	marktonderzoeksverslag; communicatieplan; marketingplan; communicatiebriefing; voorstel voor een communicatie-uiting;
Voedingsmiddeltechnologie	proefopzet, maken van voedingsmiddelen (productontwikkeling), labjournalen, meetrappen, experimenteel design (testen), opschalingsplan (productie) en product-introductieplan
Overstijgend	artikelen, mondelinge presentaties, reflectieverslagen en posters

Studievoortgang

De opleiding hanteert een aantal 'drempels' voor studenten. In het eerste jaar kent de opleiding een bindend studieadvies van 50 EC met daarbij de kwalitatieve eis dat de modules 'Persoonlijk Leiderschap 1' en 'Practicum Experimenteren' met een positief resultaat zijn afgesloten. Het panel acht deze eisen redelijk en passend bij de uitgangspunten van het nieuwe curriculum. De opleiding geeft extra aandacht aan studenten met een bepaalde achterstand. Sterk vertraagde studenten uit het oude curriculum zijn over gezet naar het nieuwe curriculum. Het panel ziet dat de opleiding de overgang van het oude naar het nieuwe curriculum scherp in de gaten houdt en acties onderneemt indien noodzakelijk. De opleiding voorziet in een adequate procedure voor studenten met een functiebeperking en er is ook een regeling voor topsporters.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

In het nieuwe onderwijsprogramma zit volgens het panel een duidelijke opbouw en structuur. De curriculumcommissie speelt hierin een borgende rol. Volgens het panel leiden de didactische uitgangspunten tot een toereikende vormgeving van het programma. Het programma kent een mooie mix van werkvormen. De verschillende werkvormen en beroepsproducten sluiten goed aan bij de verschillende afstudeerrichtingen, zo concludeert het panel. Het panel is overtuigd dat de opleiding in een adequate procedure voorziet voor het omzetten van studenten van het oude curriculum naar het nieuwe. De opleiding voorziet in een adequate procedure voor studenten met een functiebeperking en voor topsporters. Het panel beoordeelt standaard 4 op basis van onderstaande afweging met een 'voldoende'.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen. Studenten kunnen instromen met minimaal een havo-, vwo- of mbo-niveau 4 diploma of met een positief resultaat op de 21+ toets. Het panel ziet dat de opleiding maatregelen treft om deficiënties weg te werken op het gebied van scheikunde, wiskunde en de Nederlandse taal. Voor aspirant-studenten is er een studiekeuzecheck (SKC) die bestaat uit een test en motivatiebrief, voorafgaand aan het kennismakingsprogramma. In het kennismakingsprogramma verzorgt de opleiding workshops en vindt er een individueel adviesgesprek plaats. Het panel constateert dat de opleiding bewust is van het verschil in de instroom bij de locaties Amsterdam en Delft. Er is een verhoogde instroom in Amsterdam van studenten met een vooropleiding van mbo-niveau 4. De opleiding doet onderzoek naar de succesfactoren van haar studenten.

Studenten geven aan dat de opleiding zich voornamelijk profileert op het gebied van Voedingsmiddelentechnologie. De opleiding geeft aan bezig te zijn met de profilering meer te richten op de combinatie MC en VT. Het panel acht dit een goede verbetering en moedigt de opleiding de richting Markt en consument meer naar buiten toe uit te dragen: passion for food.

Doorstroom naar vervolgopleiding bij de Wageningen Universiteit is aanwezig. De VT studenten stromen door naar de master Food Technology en de MC studenten naar de master Consumer Studies. Alumni ervaren aan dat de Engelse taal een hobbel kan zijn bij de doorstroom naar de voornoemde Engelstalige masters; het panel constateert wel dat de opleiding activiteiten onderneemt op het gebied van de Engelse taal.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Het panel concludeert dat de opleiding de wettelijke instroomeisen hanteert voor de instromende studenten. De studiekeuzecheck acht het panel toereikend. De opleiding is bezig met het terugdringen van deficiënties op het gebied van scheikunde, wiskunde en de Nederlandse taal. Het panel ziet dat er nog aandacht nodig is in de profilering naar de aspirant-studenten en dat de opleiding hier al stappen in onderneemt. Doorstroom naar vervolgopleidingen bij de Wageningen Universiteit is mogelijk. Op basis van deze argumenten komt het panel tot een 'voldoende' voor standaard 5.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Het panel sprak tijdens de audit met een goed geëquipeerd docententeam, dat zowel onderwijs verzorgt op de locatie Amsterdam als Delft. Het totale team bestaat uit een teamleider (0,85 fte), 21 docenten (15,7 fte) en twee young professionals (1,2 fte). Onder de laatst genoemde groep vallen pas afgestudeerden die zich verder willen ontwikkelen op het gebied van onderzoek en ook het onderwijs ondersteunen. Het panel vindt dit een interessante functie en ziet hiervan de meerwaarde in. Het team is georganiseerd in zogenoemde expertteams: marketing, kwaliteit en product. Deze expertteams borgen volgens het panel continuïteit en dragen bij aan de stevigheid van het docententeam.

Docenten krijgen voldoende ruimte om zich te professionaliseren. Vanuit de hogeschool worden de docenten ondersteund in hun didactische-, toets- en onderzoeksvaardigheden. Zo zijn alle docenten, die studenten begeleiden, in het onderzoek geschoold door een lector. Docenten nemen in de KWP-methodiek vijf verschillende docentrollen aan. Verdere professionalisering vindt ook plaats aan de hand van deze docentrollen. Het panel ziet dit als een goede ontwikkeling. Vrijwel alle docenten beschikken over een mastergraad of zijn daar mee bezig en enkele docenten hebben een PhD. In het aannamebeleid van de opleiding wordt er rekening gehouden met ervaring in het onderwijs en in kennisvragen uit de beroepspraktijk.

Drie maal per jaar voert de teamleider met de docenten het gesprek over hun prestaties. Hierbij vormen de studentevaluaties een belangrijke input. Uit de gesprekken blijkt dat docenten hier tevreden over zijn. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat zij over het algemeen tevreden zijn over hun docenten. Het panel ziet dat het docententeam zich sterker naar de studenten en naar buiten toe kan profileren; hierin mist het panel een eenduidige visie op welke wijze het docententeam het unieke opleidingsprofiel in de markt kan zetten en naar studenten toe kan communiceren.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Volgens het panel is het docententeam goed op elkaar ingespeeld en weet zij op beide opleidingslocaties het onderwijsprogramma te realiseren. De organisatorische vormgeving door middel van expertteams ziet het panel als een duidelijke meerwaarde. Het team is goed opgeleid en heeft zichtbare ervaring in het werkveld. Het team is zorgzaam voor elkaar en betrokken bij de studenten. Er zijn voldoende professionaliseringsmogelijkheden aanwezig en deze sluiten aan bij de wens van de docenten. Het docententeam mag zich volgens het panel met meer trots naar buiten toe profileren. Op basis van deze argumenten concludeert het panel dat het team gekwalificeerd is voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma. Op basis van deze argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 6.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Het panel heeft beide opleidingslocaties bezocht. Het panel constateert dat de ruimtelijke voorzieningen op orde zijn en dat het gebouw ruimschoots voldoet aan de behoeftes van de hedendaagse student. Zo is een gedeelte van de werkplekken flexibel en kunnen deze door studenten naar wens worden ingericht. Alle multimediafaciliteiten zijn aanwezig om modern onderwijs te verzorgen. Hogeschool Inholland heeft een digitale bibliotheek waar studenten gebruik van kunnen maken. De opleiding verzorgt licenties voor specifieke software zoals SPSS.

Beide locaties hebben opleidingsspecifieke voorzieningen als een productiekeuken en een laboratorium. Voor beide locaties geldt dat bij opschaling van het proces (proceskeuken) er wordt uitgeweken naar een externe locatie. Deze praktijkruimtes zijn volgens het panel op orde. De locatie in Amsterdam wacht momenteel op nieuwbouw en nieuwe praktijkruimtes.

Het stemt het panel positief dat de opleidingen binnen het domein AFL werken aan een nieuwe digitale leer- en werkomgeving die in lijn ligt met de KWP-methodiek.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Op basis van de bevindingen van het panel concludeert het panel dat de huisvesting en voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma. De locaties Amsterdam en Delft van Hogeschool Inholland voldoen aan de behoeftes van de hedendaagse studenten. Het panel ziet dat de benodigde multimediafaciliteiten, digitale bibliotheek en specifieke software bijdragen aan de onderwijsleeromgeving. De praktijkruimtes zijn op orde en er is een mogelijkheid om naar externe locaties uit te wijken. Op basis van deze argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 7.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

De opleiding biedt studenten verschillende vormen van begeleiding. In het nieuwe curriculum is dit ondergebracht in de PL-lijn. Een coach spreekt op gezette tijden met studenten en helpt ze met hun eigen persoonlijke ontwikkeling. Studenten die het nieuwe curriculum volgen geven aan dit als zeer prettig te ervaren. Het panel vindt de ingezette weg dan ook een goede ontwikkeling. In het derde en vierde jaar is het oude curriculum (2009) nog leidend en is er momenteel nog sprake van studieloopbaanbegeleiding (SLB). Tijdens de stage zijn er bedrijfsbegeleiders die de studenten inhoudelijk begeleiden op de leerwerkplek. Docenten begeleiden studenten met het maken van de producten tijdens de stage (procesbegeleiding). Afstudeerbegeleiding krijgt vorm door een bedrijfsbegeleider vanuit het bedrijf en een procesbegeleider vanuit de opleiding. Het samenspel van deze begeleiders acht het panel toereikend om studenten tijdens het afstuderen adequaat te begeleiden. Ten tijde van de audit moet de PL-lijn in het derde en vierde jaar nog ontwikkeld worden. De opleiding neemt zich voor om de begeleidingsstructuur tijdens de stage en het afstuderen vrijwel niet te veranderen, en nog meer te sturen op zelfsturing bij studenten. Het panel ziet deze ontwikkeling met alle vertrouwen tegemoet. Op basis van de gesprekken vindt het panel het wenselijk dat extra aandacht voor de begeleiding voor het verwerven van buitenlandstages meegenomen wordt in de verdere ontwikkeling van de PL-lijn.

Studenten hebben toegang tot alle noodzakelijke documenten zoals de Onderwijs- en Examenregeling, studiehandleidingen, cijfers, roosters etc. De opleiding is actief bezig om de informatievoorziening naar studenten toe te doseren. Zo zet de opleiding in op het geven van een mondelinge toelichting naar studenten aan het begin van elk blok. Dit vindt het panel een goede ontwikkeling. Uit de gesprekken en documentatie blijkt dat de opleiding extra aandacht besteedt aan groepsbinding. Dit gebeurt zowel door het faciliteren van de studievereniging als het organiseren van excursies.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Zowel in het oude als nieuwe curriculum is er volgens het panel sprake van een adequate studentenbegeleiding: de gerealiseerde begeleiding is afgestemd op studenten en studenten zijn over het algemeen tevreden. Volgens het panel draagt begeleiding duidelijk bij aan de studievoortgang. Het panel vindt de ontwikkeling van 'persoonlijk leiderschap' goed vormgegeven. Begeleiding in het werven van buitenlandstages verdient volgens het panel nog aandacht. De informatievoorziening naar studenten toe is volgens het panel op orde.

Het panel komt op basis van bovenstaande argumenten tot de conclusie dat de studiebegeleiding en de informatievoorziening de studievoortgang bevorderen. Het panel beoordeelt standaard 8 met een 'voldoende'.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Uit de gesprekken en de documentatie constateert het panel dat de opleiding een werkend kwaliteitszorgsysteem heeft. Op een systematische en planmatige wijze evalueert en ontwikkelt de opleiding haar onderwijs. Alle relevante stakeholders zijn hierbij betrokken.

De curriculumcommissie heeft een centrale positie in het grote en kleine onderhoud van het onderwijs. Zo is de commissie nauw betrokken bij de recentelijke ontwikkelingen aan het onderwijsprogramma en borgt daarin de samenhang. Het panel constateert dat er een opleidingscommissie is voor het cluster Agri & Food. De opleiding draagt twee leden aan. Na gesprekken met de opleidingscommissie ziet het panel dat deze commissie zijn wettelijke taak naar behoren uitvoert. Alumni worden betrokken door middel van het eigen alumni-onderzoek van de opleiding. Het docententeam participeert elke twee jaar in het medewerkers tevredenheidsonderzoek. De uitkomsten van dit onderzoek worden besproken bij de ontwikkel- en functioneringsgesprekken. De BVC heeft ook een belangrijke en borgende rol (zie standaard 1) in het kwaliteitszorgsysteem en valideert het nieuwe opleidingsprofiel.

Voor beide locaties is er een kwaliteitscirkel van studenten en docenten, die werkt aan de kleine kwaliteit van de opleiding. Deze kwaliteitscirkel komt twee keer per blok bijeen om de periodieke onderwijsbeoordelingen met elkaar te bespreken en om eventuele verbetermaatregelen terug te koppelen. De opleidingscommissie is de linking-pin tussen de kwaliteitscirkels van Amsterdam en Delft en woont alle bijeenkomsten stelselmatig bij. Het panel vindt de kwaliteitscirkels een mooie manier om te werken aan de kleine kwaliteit van het onderwijs. Uit het gesprek met leden van de opleidingscommissie blijkt dat er een wens is om meer te communiceren over de uitkomsten van evaluaties en verbeteracties. Het panel onderschrijft dit en moedigt de opleiding aan hier werk van te maken.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een werkend kwaliteitszorgsysteem. Op een stelselmatige wijze evalueert de opleiding het onderwijs. Alle relevante stakeholders zijn volgens het panel betrokken en de opleiding koppelt hier ook aan terug. De opleidingscommissie vervult zijn wettelijke taak en is betrokken bij de ontwikkelingen in de opleiding. Het panel vindt de kwaliteitscirkel een elegante manier om te werken aan de kleine kwaliteit van de opleiding.

Voor beide locaties is er een kwaliteitscirkel en overlap wordt geborgd door de opleidingscommissie. Het panel ziet dat communicatie over de uitkomsten van evaluaties en verbeteracties nog aandacht verdienen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 9.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem toetsen en beoordelen

De uitgangspunten van het systeem van toetsen en beoordelen liggen vast in het beleidsdocument op het niveau van het domein AFL. De opleiding vertaalt dit naar een aantal werkbare criteria om hun eigen systeem van toetsen en beoordelen vorm te geven. Het panel constateert dat er sprake is van een duidelijke koppeling tussen de competenties en de bijbehorende beheersingsindicatoren. De afstemming tussen leerdoelen-werkvorm-toetsvorm vindt op een adequate manier plaats. Zo zijn er voor de verschillende leerlijnen passende toetsvormen. De opleiding toetst de houding van studenten door middel van de Sociaal Communicatieve Vaardigheden Methode (SoCoV); ook in relatie tot de beroepsrollen. Er zijn ook toetsvormen te vinden die formatief van aard zijn en bijdragen aan het leerproces van de student. Het panel ziet dat de opleiding in een adequate procedure voorziet voor zowel individueel toetsen als het toetsen in groepsverband. De Nederlandse taal is een vast onderdeel bij de beoordeling van schriftelijke producten. De opleiding hanteert het vier-ogenprincipe bij het construeren en beoordelen van toetsen. Er zijn periodieke kalibratiesessies voor de examinatoren aanwezig.

Examen- en toetscommissie

Voor het cluster Agri & Food is er een gezamenlijk examencommissie en een gezamenlijke toetscommissie. De opleiding levert aan beide commissies een lid. De examencommissie is volgens het panel in control en borgt zowel op proactieve als reactieve wijze de kwaliteit en het eindniveau. Zo controleert de toetscommissie namens de examencommissie steekproefsgewijs de beoordelingen van toetsen, analyseert een aantal eindwerken en werkt aan transparantie in de OER. Het panel vindt het positief dat de examencommissie stuurt op het 'husselen' van de examinatoren. Dit draagt bij aan de objectivering van beoordelingen en nieuwe kalibratiemomenten. De toetscommissie is gemandateerd door de examencommissie om op een laagdrempelige wijze te werken aan de kwaliteit van de toetsen. De toetscommissie screent vooraf en analyseert achteraf toetsen en is betrokken bij de afhandeling van klachten over toetsen. Het panel constateert dat de toetscommissie op een mooie manier bijdraagt aan de kwaliteit van toetsen en beoordelen.

Toetsen nieuwe curriculum

Het panel sprak met de examencommissie, toetscommissie en de opleiding over de ontwikkelingen van toetsen en beoordelen binnen het nieuwe curriculum. De opleiding heeft de ambitie om meer integraal te toetsen door middel van assessments, waar ingeleverde producten van studenten als basis dienen. In het nieuwe curriculum wil de opleiding terugkerende onderdelen niet opnieuw te toetsen. Zo worden verschillende onderdelen van een onderzoeksverslag verspreid over de blokken in het eerste jaar afzonderlijk getoetst. Op een later moment in de studie toetst de opleiding integraal of studenten een onderzoeksverslag kunnen schrijven. Op deze wijze weet de opleiding de toetsdruk met ruim 30% te verminderen. Het panel is enthousiast over deze nieuwe ontwikkeling en spreekt waardering uit op de wijze waarop de examen- en toetscommissie hierbij betrokken zijn. Volgens het panel is een goede monitoring hiervan wel noodzakelijk, maar de opleiding en commissies hebben ook het voornemen om dit te doen.

Afstuderen

Studenten studeren af met een afstudeeropdracht welke bestaat uit een plan van aanpak, onderzoeksverantwoording, afstudeerverslag, reflectieverslag en een verdediging. Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het werven van een afstudeeropdracht uit de beroepspraktijk. De eisen en criteria zijn inzichtelijk voor studenten. De afstudeercommissie, bestaande uit afstudeerdocenten van de desbetreffende afstudeerrichting, toetst de vragen aan door de commissie opgestelde criteria en keurt indien noodzakelijk een afstudeeropdracht af. Gedurende het onderzoek organiseert de opleiding terugkomdagen en laat studenten ervaringen met elkaar uitwisselen. Het afstudeerverslag wordt door twee beoordelaars beoordeeld. De eerste beoordelaar is geheel onafhankelijk en de tweede beoordelaar is de begeleider van de student. Het reflectieverslag wordt beoordeeld door de begeleider. De verdediging wordt beoordeeld door de eerste en tweede beoordelaar en eventueel een bedrijfsbegeleider. Het panel ziet dat de bedrijfsbegeleider ook een beoordeling geeft over het functioneren van de student; dit is een adviserende beoordeling. Bij een negatieve beoordeling beslist de examencommissie of een student in de mogelijkheid moet worden gesteld om af te studeren. De opleiding voorziet in een procedure wanneer de beoordeling van de eerste en tweede beoordelaar meer dan een punt uit elkaar lopen.

Het panel constateert dat binnen de opleiding en de examencommissie ideeën zijn over het aanpassen van het afstudeerformat en de beoordelingsformulieren. Dit ziet het panel als een goede ontwikkeling. Volgens het panel nodigen het huidige afstudeerformat en de bijbehorende beoordelingsformulieren minder uit om het praktijkgericht onderzoek van de student tot zijn recht te laten komen. De verschillende afstudeerrichtingen vragen om een ander soort onderzoek en bijpassende beoordeling. Het panel beveelt aan om het afstudeerformat en de beoordelingsformulieren te herzien en dit mee te nemen in het nieuwe curriculum.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Het panel komt voor standaard 10 tot het oordeel 'voldoende'. De opleiding beschikt over een hygiënisch systeem van toetsen en beoordelen. Het panel concludeert dat het samenspel van de examencommissie en toetscommissie bijdraagt aan een valide, betrouwbaar en transparant toetsproces. Toetsen worden ingezet ten behoeve van het leerproces van de student en sluiten aan bij de didactische uitgangspunten. De ontwikkeling binnen het toetsen en beoordelen in het nieuwe curriculum krijgen de waardering van het panel; goede monitoring van deze ontwikkeling ziet het panel als vanzelfsprekend. De examencommissie vervult haar wettelijke taken en heeft een duidelijke agenda voor de aankomende periode. Volgens het panel zijn de opleiding en de examencommissie in gesprek over het afstudeerformat en de beoordelingsformulieren. Een aanbeveling van het panel is om het afstudeerformat en de beoordeling meer passend te maken voor de type opdrachten van studenten.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Realisatie eindniveau en functioneren alumni

Het panel constateert dat studenten op basis van het oude curriculum de beoogde leerresultaten weten te realiseren. Voor zover het panel kan zien bouwt het niveau van de eerste twee jaar van het nieuwe curriculum toe richting het eindniveau. De tussentijdse toetsen en het oude afstudeerproces acht het panel toereikend voor studenten om het eindniveau aan te tonen. Alumni functioneren naar tevredenheid in het werkveld. Zij spreken zich ook positief uit over de ontwikkelingen in het curriculum en de twee afstudeerprofielen. De BVC bekijkt jaarlijks een aantal eindwerken en is positief over het eindniveau, met name de praktijkgerichtheid en de bruikbaarheid van het afstudeeronderzoek. De verslaglegging van het afstudeeronderzoek ziet de BVC nog als minder bruikbaar voor de beroepspraktijk; dit ligt in lijn met de constatering van het panel over het afstudeerformat (zie standaard 10).

Eigen oordeel over de eindwerken

Het panel bekeek een gestratificeerde steekproef van vijftien eindwerken. Uit de observatie van het panel blijkt dat er veertien eindwerken aan het hbo-bachelorniveau voldoen. Eén eindwerk voldoet volgens het panel niet aan dit niveau. Het panel had moeite om de uitgebreide beoordelingsformulieren te volgen, maar komt over het algemeen tot een zelfde beoordeling als de beoordelaars. De feedback bij de eindbeoordeling van de beoordelaars mag volgens het panel scherper en uitgebreider. De onderzochte onderwerpen reflecteren de verschillende afstudeerrichtingen. De MC afstudeeronderzoeken richten zich op de volledige breedte van het vakgebied; de VT afstudeeronderzoeken zijn voornamelijk gericht op de onderzoekspraktijk en in mindere mate gericht op beleidsadviezen. Het taalniveau is volgens het panel op orde. Studenten hebben duidelijke vaardigheden op het gebied van onderzoek ontwikkeld en zijn in staat zelfstandig een gedegen onderzoek uit te voeren.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Op basis van de eigen bevindingen concludeert het panel dat de eindwerken over de gehele linie voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Volgens het panel zijn de afstudeerrichtingen duidelijk zichtbaar in de afstudeeronderzoeken. Studenten zijn volgens het panel vaardig in het opzetten van een gedegen onderzoek. De feedback van de beoordelaars ziet het panel als een verbeterpunt, met name in de kwaliteit en kwantiteit. Het panel acht de opbouw van de tussentijdse toetsen voor studenten, zowel in het oude curriculum als het nieuwe, toereikend om de beoogde leerresultaten te realiseren. Alumni functioneren naar tevredenheid in het werkveld. Het werkveld geeft aan tevreden te zijn over het eindniveau van de studenten. Het panel concludeert dat de opleiding aantoonbaar dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren en komt hiermee tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 11.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel treft bij de opleiding Food Commerce & Technology een goed uitgewerkt nieuw curriculum aan. De hoge mate van praktijkgerichtheid kenmerkt de opleiding. De opleiding heeft een unieke visie waar markt, consument en voedingsmiddelentechnologie samenkomen, maar hier ontbreekt nog een eenduidige profilering. Over beide opleidingslocaties heen staat een hecht docententeam dat op een persoonlijke wijze de studenten benadert. Het panel is positief gestemd over de kwaliteit die de opleiding weet te realiseren. Standaard 2 beoordeelt het panel met een 'goed'; de standaarden 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11 beoordeelt het panel met een 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemeen eindoordeel 'voldoende' voor de hbo-bacheloropleiding Food Commerce & Technology van Hogeschool Inholland.

6. AANBEVELINGEN

Communicatie evaluatie en verbeteracties

Uit het gesprek met leden van de opleidingscommissie maakt het panel op dat er een wens is om meer te communiceren over de uitkomsten van de evaluaties en de ingezette verbeteracties. Het panel beveelt de opleiding aan om dit samen met de opleidingscommissie op te pakken.

Internationalisering

Internationalisering komt niet expliciet terug in de kerncompetenties. Uit het gesprek met de opleiding blijkt dat internationalisering er vooral op is gericht om bij studenten meer bewustzijn te creëren over het internationale werkveld waarin ze later actief zullen zijn. Daarbij spreekt de opleiding de ambitie uit om in de toekomst de focus meer te leggen op interculturele vaardigheden en taal. Het panel beveelt de opleiding aan om deze ambitie op te nemen in de visie op internationalisering en zodoende in het nieuwe curriculum te realiseren.

Kennisdomein 'quality'

Het panel constateert dat er nog geen eenduidige uitwerking zichtbaar is van het kennisdomein 'quality' binnen de verschillende afstudeerrichtingen. Het panel adviseert de opleiding om te onderzoeken op welke manier dit kennisdomein vorm zou moeten krijgen binnen de verschillende richtingen.

Profilering naar 'buiten' toe

Het panel constateert dat de opleiding nog geen eenduidige visie heeft op welke wijze de opleiding zich naar buiten toe profileert. De combinatie van de twee afstudeerrichtingen geven volgens het panel voldoende *body* om een uniek profiel neer te zetten. Het panel adviseert de opleiding om meer in te zetten in de profilering naar buiten toe; ook om de opleiding sterker in de markt neer te zetten.

Format beoordelingsformulier afstudeeronderzoek

De opleiding hanteert een afstudeerformat met de bijbehorende beoordelingsformulieren die niet geheel toereikend is om het praktijkgericht onderzoek van de student goed te beoordelen. De verschillende afstudeerrichtingen in het nieuwe curriculum vragen volgens het panel om een ander soort onderzoek en bijpassende beoordeling. Het panel constateert dat binnen de examencommissie en opleiding hier al over na wordt gedacht. In deze lijn beveelt het panel aan om het afstudeerformat aan te passen, waarbij er meer ruimte is voor de beoordelaar om te komen tot een goede beoordeling.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Inholland hbo-bacheloropleiding Food Commerce & Technology voltijd		
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel Locatie Amsterdam	Oordeel Locatie Delft
Beoogde leerresultaten		
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	V	V
Programma		
Standaard 2. Oriëntatie programma	G	G
Standaard 3. Inhoud programma	V	V
Standaard 4. Vormgeving programma	V	V
Standaard 5. Aansluiting programma	V	V
Personeel		
Standaard 6. Kwalificaties personeel	V	V
Voorzieningen		
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V	V
Kwaliteitszorg		
Standaard 9. Periodiek evalueren	V	V
Toetsing		
Standaard 10. Toetsing	V	V
Gerealiseerde leerresultaten		
Standaard 11. Leerresultaten	V	V
Algemeen eindoordeel	V	V

Het panel constateert dat er geen significante verschillen zijn tussen de twee opleidingslocaties Amsterdam en Delft. Derhalve ziet het panel geen reden om de oordelen op de individuele standaarden per locatie te differentiëren.

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. t.b.v. hbo-bacheloropleiding Food Commerce & Technology – Hogeschool Inholland

Programma – dag 1 Locatiebezoek - 15 januari 2018 Locatie Amsterdam, OZW-gebouw, Boelelaan

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
10.00		Inloop & ontvangst auditpanel	
10.00 – 11.00	3-04	Hans Huibers – NMK Esbaco Feike van der Leij – Inholland	Introductie FICA
11.00 – 11.45	FICA	Pauze / presentatiemarkt	
11.45 – 12.35	FICA	Twee presentaties inclusief pitches bedrijfsopdracht	
12.35 – 13.35	FICA	Netwerklunch / presentatiemarkt	
13.35 – 14.00		Twee studenten	Rondleiding OZW-gebouw

Programma – dag 2 Visitatie – 25 januari 2018 Locatie Delft, Rotterdamseweg

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
08.00 – 8.15	0.85	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.15 – 09.00	0.85	Vooroverleg auditpanel	- vooroverleg - bestudering documenten ter inzage
09.00 – 09.45	0.85	Trots op: de opleiding FCT Teamleider en docenten	- profiel opleiding - projecten - best practice
9.45 – 10.30	0.85	Opleidingsmanagement Gerard van Oosten (domein directeur) Pieter Pot (manager onderwijs en onderzoek) Claudia Oomen (teamleider)	<i>Kennismaking MT en vaststellen agenda</i> - eigenheid opleiding / positionering & profilering - ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld - internationale oriëntatie - onderzoeksdimensie
10.30 – 10.45	0.85	Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage
10.45 – 11.45	0.85	Docenten Agnes Mudde (lid opleidingscommissie), Karin Renaud (lid curriculumcommissie), Erik la Lau (lid curriculumcommissie), Feike van der Leij (kennismakelaar), Annemiek van Breemen (lid curriculumcommissie), Wendy Weeland (docent), Malou Bakuwel (docent)	<i>Samenhangende onderwijsleeromgeving:</i> - inhoud en vormgeving programma - eigen inkleuring programma - onderzoekslijn - lectoraat en kenniskring - interactie onderwijs en onderzoek - praktijkcomponenten / stage - internationale component - aansluiting instromers - relatie docenten beroepenveld - eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen - borging niveau
11.45 – 12.00	0.85	Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
12.00 – 13.00	0.85	Studenten FCT Rutger Zijlstra (studiejaar 1, Delft), Sofie van Hemmen (studiejaar 2, Delft), Anique van Tal (studiejaar 2 Delft en lid opleidingscommissie), Runan Chen (studiejaar 2, Amsterdam), Atok Sakha (studiejaar 3, Delft), Dennis Hemelaar (studiejaar 3, Amsterdam), Ellis Beverwijk (studiejaar 4, Delft), Mieke Commandeur (studiejaar 4, Amsterdam)	<ul style="list-style-type: none"> - aansluiting - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid / studiebegeleiding - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen
13.00 – 13.30	0.85	Lunch auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage
13.30 – 14.15	0.85	Materiaalinzage	<ul style="list-style-type: none"> - bestudering documenten ter inzage
		Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen/lessituaties	<ul style="list-style-type: none"> - verificatie opleidingsspecifieke voorzieningen
14.15 – 15.00	0.85	Examencommissie (waaronder toetscommissie) Trinette Vermaat (ambtelijk secretaris examencommissie, klachtencoördinator) Hendrik Faber (vz. examencommissie), Ton Speekenbrink (plv. secr. lid examencommissie), Judith Bontenbal (lid toetscommissie)	<ul style="list-style-type: none"> - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - (relatie tot de toetscommissie) - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen
15.00 – 15.15	0.85	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen pending issues
15.15 – 16.00	0.85	Alumni / Werkveldvertegenwoordiging Werkveldvertegenwoordiging: Martin Wijsman (FrieslandCampina), Margot Logman (Palm Oil Alliance), Susan Verheijen (Sodexo), Renate Jacobs (Unilever) Alumni: Sophie van Kesteren (afstudeerrichting MC), Tynke Halbertsma (afstudeerrichting MC), Luuk Brizee, (afstudeerrichting VT)	<p><u>Gespreksonderwerpen Alumni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <p><u>Gespreksonderwerpen Werkveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding - onderzoekscomponent - gerealiseerd niveau
16.00 – 16.15	0.85	Pending issues (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)	<ul style="list-style-type: none"> - (indien van toepassing)
16.15 – 17.00	0.85	Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - bepaling voorlopige beoordeling
17.00 – 17.30	0.85	Terugkoppeling	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd variant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

In het zelfevaluatie-rapport van de opleiding is een studentenhoofdstuk opgenomen. Tijdens de audit is gevraagd naar de totstandkoming van dit hoofdstuk en het auditteam concludeert dat dit op een onafhankelijke wijze is gebeurd.

Tijdens het locatiebezoek in Amsterdam heeft het auditteam at random een aantal presentaties van studenten bezocht en met de daar aanwezige studenten gesproken. Tijdens de visitatie in Delft heeft het gehele panel een rondgang gemaakt door het onderwijsgebouw van de betreffende locatie.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel is vastgelegd in een conceptrapport en werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien i) standaard 1 onvoldoende is, ii) ten minste zes standaarden 'voldoende' zijn en herstel van de tekortkomingen bij de 'onvoldoende' standaarden binnen twee jaar niet realistisch en haalbaar is of iii) minder dan zes standaarden 'voldoende' zijn.
- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'voldoende' indien ten minste zes standaarden 'voldoende' zijn; waaronder in elk geval standaard 1 en herstel van de tekortkomingen bij de 'onvoldoende' standaarden realistisch en haalbaar is binnen twee jaar.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' zijn en 5 standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' worden bevonden en 5 standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie-rapport opleiding FCT
- Documenten aangaande herontwerp FCT
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programma-overzicht FCT
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programma-onderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie, toetscommissie, beroepenveldcommissie, opleidingscommissie en het teamoverleg
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bekeken ¹:

Aantal	Studentnummer	Variant
1	510950	Voltijd
2	516193	Voltijd
3	528105	Voltijd
4	516628	Voltijd
5	527264	Voltijd
6	511120	Voltijd
7	535008	Voltijd
8	535138	Voltijd
9	537690	Voltijd
10	538000	Voltijd
11	541795	Voltijd
12	517928	Voltijd
13	536103	Voltijd
14	542737	Voltijd
15	543017	Voltijd

¹ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO HAO Voeding
----------------------	-----------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam	Rol	Deskundigheden							Deelname bij			
		Vakinhoud	Onderwijs	Toetsing	Internationaal	Werkveld	Visitatie	Studentgebonden	HAS Hogeschool, Food Innovation	HAS Hogeschool, Voedingsmiddelentech nologie	Hogeschool Van Hall Larenstein	Hogeschool Inholland
Den Uijl	Voorzitter	X			X	X	X			X	X	
Van der Hoorn	Voorzitter		X				X					X
Luft	Lid	X	X	X	X	X	x					X
Welbers	Lid	X	X	X	X	X	X				X	X
Zijlstra	Lid	X	X	X		X	X				X	
Schmitz	Student-lid							X			X	
Pennings	Student-lid							X				X
Van Krieken	Secretaris											X
Dekker-Joziasse	Secretaris									X	X	

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Dhr. R.J.M. van der Hoorn MBA CMC	De heer R.J.M. van der Hoorn MBA is een van de directeurs van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen.
Mevr. Ing. M.P.M. Welbers MEd	Mevrouw Welbers is docent Food & Business aan de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) en is lid van de examencommissie aldaar met toetsing als aandachtsgebied.
Dhr. drs. M.A. Luft	De heer Luft is een Europees en internationaal gerichte business manager. Hij richt zich bij Valorem Consulting op business development in een Europese context en voert momenteel opdrachten uit in onder meer de food sector. In een verder verleden was hij Brand Manager Chips Benelux bij Smiths Food Group.
Dhr. E.P.J. Pennings	De heer Pennings is in juli 2017 afgestudeerd aan de opleiding Food Innovation van de HAS Hogeschool te Den Bosch.

Dhr. R. van Krieken BEd. (Secretaris)	De heer van Krieken is onderwijskundige en is werkzaam als adviseur bij Hobéon.
--	---

Op 6 oktober 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Food Commerce & Technology van Hogeschool Inholland onder het nummer 005995.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl